

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 19 października 2009 r.

Pan

Jerzy Mikulski

Burmistrz Wołomina

KNO—4110-04-01/2009
R/09/005

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował organizację i finansowanie wybranych zadań oświatowych w Gminie Wołomin, w tym prawidłowość planowania i wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz podwyżek wynagrodzeń tych pracowników, a także organizację i finansowanie nieobowiązkowych zajęć edukacyjnych. Kontrolą objęto lata 2008 – 2009 (do dnia 31 sierpnia).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 8 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości związanych z wdrożeniem podwyżek wynagrodzeń nauczycieli w 2008 r. oraz niekompletności dokumentów planistycznych budżetu Gminy w latach 2008 – 2009 w zakresie planowania wydatków na finansowanie zadań oświatowych.

W okresie objętym kontrolą Gmina Wołomin była organem prowadzącym dla ogółem 20 publicznych jednostek oświatowych, w tym 13 szkół i zespołów szkół oraz siedmiu przedszkoli.

Na finansowanie zadań oświatowych wydatkowano w 2008 r. – 47.143,4 tys. zł, a w 2009 r. (do 31 sierpnia) – 27.133,3 tys. zł. W kwotach tych odpowiednio 26.323,8 tys. zł (54,9%) oraz 21.746,8 tys. zł (80,1%) znajdowało sfinansowanie w części oświatowej subwencji ogólnej. W formie dotacji celowych przekazano Gminie Wołomin w 2008 r. - 1.786,9 tys. zł, zaś w 2009 r. (do 31 sierpnia) – 251,8 tys. zł.

Pozytywna ocena dotyczy m.in. działań zapewniających zrealizowanie potrzeb zgłoszonych przez jednostki oświatowe w zakresie prowadzenia zajęć niezaliczanych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Szczególnie pozytywnie ocenić należy zróżnicowaną ofertę zajęć, co obejmowało dodatkowe zajęcia edukacyjne, w tym m.in.: naukę języków obcych, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów mających trudności w nauce oraz inne zajęcia wspomagające rozwój dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, a także nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne, z tego koła zainteresowań i zajęcia sportowo-rekreacyjne.

Zapewniono również, zgodnie z wymogami art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.) środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli. W 2008 r. była to kwota 182,2 tys. zł, a w 2009 r. – 207,9 tys. zł (wzrost o 14%). W 2008 r. wykorzystano na ten cel 163,8 tys. zł (89,9%), a w 2009 r. (stan na 31 sierpnia) 110,3 tys. zł (53,1%). Niepełne wykorzystanie środków wyjaśniono korzystaniem przez nauczycieli z nieodpłatnych form doskonalenia. Przykładowo w Przedszkolu nr 10 wydatkowano zaledwie 35,8% otrzymanych środków, a w Zespole Szkół w Ossowie i Szkole Podstawowej w Zagościńcu odpowiednio 43,1% i 57,7%. W ocenie NIK, wskazuje to na niedostateczne działania dyrektorów szkół i przedszkoli na rzecz podnoszenia kwalifikacji zatrudnionych w tych placówkach pracowników pedagogicznych. Podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli zrealizowane w 2008 r. wprowadzone zostały w kwotach wyższych od minimalnych określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181, ze zm.). Z wyliczeń Gminy wynikało,

że w przypadku nauczycieli stażystów były one wyższe średnio o 5,82 zł miesięcznie, nauczycieli kontraktowych o 221,8 zł, mianowanych o 108,7 zł i dyplomowanych o 298,4 zł.

Nadmienić należy, że do wyliczenia średnich wynagrodzeń nauczycieli w 2008 r. zaliczono, bez uzasadnienia, składki wypłacane przez ZUS (326,9 tys. zł) oraz wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych zatrudnionych za zgodą kuratora oświaty (ogółem 5,48 etatu) na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 24, ze zm.), co odpowiadało zawyżeniu kwoty wynagrodzeń o 154,4 tys. zł. Nie miało to wpływu na wdrożenie podwyżek w kwotach zgodnych z powołaną ustawą Karta Nauczyciela. Wskazać jednak należy, że w przypadku nauczycieli kontraktowych średnia wynagrodzeń wynosiła faktycznie 2.486 zł miesięcznie, nie zaś 2.348 zł jak podano w wyliczeniach (kalkulacji) Gminy.

Zgodnie z art. 30 ust.1 ustawy Karta Nauczyciela, wynagrodzenie nauczycieli składa się z: wynagrodzenia zasadniczego, dodatków za wysługę lat; motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy; wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw; nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

W 2009 r. w systemie oświaty zaplanowano dwa etapy wdrożenia podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli (od 1 stycznia i od 1 września), a także możliwość wypłacenia nauczycielom dodatku wyrównawczego w grudniu 2009 r., w przypadku niezrealizowania podwyżki w trakcie roku budżetowego, w kwotach wynikających z art. 30a ust. 2 i 3 ustawy Karta Nauczyciela. Do czasu zakończenia kontroli Gmina Wołomin zakończyła pierwszy etap tych podwyżek.

Wynikające z art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela średnie kwoty wynagrodzeń nauczycieli w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2009 r. były wyższe od minimalnych, w skali miesiąca odpowiednio: dla nauczycieli stażystów o 64,2 zł, nauczycieli kontraktowych o 217,9 zł, nauczycieli mianowanych o 137,9 zł i nauczycieli dyplomowanych o 301 zł.

W trakcie kontroli stwierdzono przypadek przedłożenia kontrolerowi dwóch nierzetelnych (antydatowanych) dokumentów dotyczących projektu budżetu Gminy na 2008 i 2009 r. w części dotyczącej projektowanych dochodów i wydatków w działach: 801- Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. Działanie to skierowane było przeciwko wiarygodności dokumentów i godziło w gwarancję pewności obrotu prawnego oraz wypełnia znamiona czynu zabronionego z art. 270 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.). O powyższym fakcie poinformowano Burmistrza Gminy Wołomin w dniach: 26 września 2009 r. (ustnie) oraz w dniu 6 października 2009 r. (pisemnie), czego konsekwencją jest prawny obowiązek określony w art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.).

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1) prawidłowe wyliczanie średnich wynagrodzeń nauczycieli z uwzględnieniem składników określonych w art. 30 ust. 1 ustawy - Karta Nauczyciela,
- 2) podjęcie działań zapewniających wykorzystanie kwot planowanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- 3) zapewnienie rzetelnego przygotowywania dokumentów w Urzędzie Miejskim.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Burmistrza o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Burmistrzowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.